

DIVÁ BÁRA

Božena Němcová

Autor materiálu: Jiří Satora

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Tématem je kritika venkovských poměrů (předsudky, pomluvy, lži, atd..). Je zde podpora ženské emancipace, což je snaha o rovnost žen a mužů (o to aby ženy měli stejné možnosti a vyprostili se z mužské závislosti). Dílo ukazuje, že pohled zvenčí může být zkreslený, protože uvnitř může být člověk dobrý.

ČASOPROSTOR

Děj se odehrává v 19. století v obci Vestec na Nymbursku (střední Čechy).

KOMPOZICE

Dílo je rozděleno do tří kapitol. Kompozice vyprávění je chronologická (děj na sebe přímo navazuje).

LITERÁRNÍ DRUH

epika

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

povídka

VYPRAVĚČ

Vypravěčkou je autorka.

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

er forma

POSTAVY

DIVÁ BÁRA

Je to nespoutaný živel. Postrádá některé typické ženské znaky, jako je citlivost, strach nebo potřeba ochrany. Naopak má spíše mužské vlastnosti: živelnost, tělesná zdatnost, nebojácnost, vřelý vztah k přírodě.

JAKUB

Je to pastýř a otec Báry. Není příliš vzhledný, ale má dobré srdce.

ELŠKA

Je to naivní dívka, ale Bářina dobrá kamarádka. Nehledí na pomluvy ostatních.

JOZÍFEK

Je to slabý chlapec, který s Bárou kamarádí, i přesto že mu to zakazují rodiče a nehledí na pomluvy ostatních.

LIŠAJ

Bárin věrný pes.

FARÁŘ

Je starý, moudrý, hodný.

TYPY PROMLUV

V díle probíhají dialogy mezi postavami. Vyprávění vypravěče jde možná považovat za monolog, když promlouvá ke čtenáři.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Dílo je psáno spisovným jazykem, archaickým. Blíží se k mluvené řeči. Vyskytují se tam rčení a pranostiky.

DĚJ

- Jedná se o příběh vesnické dívky, které se přezdívá "Divá Bára". Odlišovala se od ostatních vrstevníků.
- Bára vyrůstala ve vsi Vestec bez matky, která zemřela, když ještě byla Bára malá. Žila pouze s otcem Jakubem (pastýřem).
- Odlišnost Báry od ostatních dívek se brzy začala projevovat. Měla velkou sílu, dobře plavala, chodila bosa, neměla strach z bouřek, a tak podobně.
- Po vesnici se začalo povídat, že Báru do kolébky přinesla divoženka. Od té doby se jí lidé vyhýbali a zůstalo jí jen pár věrných kamarádů: Elška, Jozífek a pes Lišaj.
- Když se Bářina kamarádka Elška vrátila po 3 letech z Prahy, tak se jí svěřila, že se zamilovala do mladého lékaře. Elšce byl ale již vybrán jiný ženich, správce místního panství.
- Bára se rozhodla, že v noci v převleku správce vystraší. Byla ale odhalena a za trest šla přespát do márnice.
- V márnici Báru ráno našel myslivec, který Báře vyznal tajenou lásku. Bára se tak namísto trestu vrátila ze hřbitova šťastná s budoucím ženichem.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

Realismus, Romantismus

OBDOBÍ

Májovci, České národní obrození

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Jan Neruda, Vítězslav Hálek, Karolína Světlá, Jakub Arbes